

28 Μαρτίου 1991, 16 Απριλίου, 1991

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΠΙΚΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΑΠΑΔΟ-
ΠΟΥΛΟΣ, ΚΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΠΟΠΑΤΖΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΝΙ-
ΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αιτητής,

v.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΑΡΤΕΜΙΟΥ & ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Πρωτογενείς Εναρκτή-
ριες Αιτήσεις 1/91, 2/91).

-
- Δικαιοδοσία και αρμοδιότητες του Ανωτάτου Δικαστηρίου — Τρόπος άσκησης της δικαιοδοσίας — Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) Νόμος του 1964 (Νόμος 33/64) άρθρα 9 και 11.
- Δικαιοδοσία — Δευτεροβάθμια δικαιοδοσία — Τριμελές Εφετείο — Άρθρο 11 (3) του Νόμου 33/64 — Αρμοδιότητες και εξουσίες — Κατά πόσο συμπεριλαμβάνουν και την εξουσία για απόκλιση ή απομάκρυνση από προηγούμενη απόφασή του. 5
- Νομολογία — Αναθεώρηση Νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου — Κατά πόσο μπορεί να προκύψει τελεσίδικη απόφαση σε περίπτωση που η αναθεώρηση αποφασίζεται από την τριμελή σύνθεση του Εφετείου που συστήνεται δυνάμει του άρθρου 11 (3) του Νόμου και που δεν αποτελεί απόφαση πλειοψηφίας ενόψει της αύξησης του αριθμού των Δικαστών μετά την θέσπιση του Νόμου 33/64. 10
- Λέξεις και Φράσεις — "Ολομέλεια" — Έννοια του όρου που αναφέρεται στο άρθρο 11 (1) του Νόμου 33/64. 15
- Δυνατότητα διεύρυνσης σύνθεσης του Εφετείου — Παρέχεται σύμφωνα και όπως καθορίζεται στην απόφαση *Hadjisavvas v The Republic* (1986) 2 C.L.R. 154. 20
- Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με τις δύο πρωτογενείς εναρκτήριες αιτήσεις που εστηρίζοντο στην πρακτική του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στις συμφωνείς εξουσίες του, στα άρθρα 28, 30, 35, 152, 153, 155, 163 και 179 του Συντάγματος και στις διατάξεις των Περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) Νόμων του 1964 έως 1988 ζήτησε την έκδοση διαταγμάτων 25

2 Α.Α.Δ. Γενικός Εισαγγελέας ν. Αρτερίου & άλλου

5 της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου για εκδίκαση των ποινικών εφέσεων υπ' αριθμό 5292 και 5176 υπό της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή τουλάχιστον από επτά από τους δεκατρείς Δικαστές. Η μια έφεση στρέφεται εναντίον αθωωτικής απόφασης του Κακουργιοδικείου Λευκωσίας και η άλλη εναντίον της ποινής και ορίσθηκαν για εκδίκαση από τριμελές Εφετείο απαρτιζόμενο από τους Δικαστές Πική, Πογιατζή και Χρυσοστομή.

10 Ο λόγος της έφεσης αναφορικά με την αθωωτική απόφαση εβασίζετο στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με το δικαίωμα του Γενικού Εισαγγελέα να την επειβάλλει και γι' αυτόν τον σκοπό το Ανώτατο Δικαστήριο κλήθηκε να αναθεωρήσει ή να διακρίνει την προηγούμενη κατά πλειοψηφία απόφασή του στις ποινικές εφέσεις 3922 - 3938 (*Attorney General of the Republic v. Pouris and Others* (1979) 2 Α.Α.Δ. 15) για σωστή ερμηνεία και εφαρμογή του Κεφ. 155 και του Νόμου 14/60 και σε τρόπο που να συνάδει με την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των συναφών άρθρων του Συντάγματος και με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας.

20 Στην υπόθεση *Pouris* το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε ότι δεν χωρεί Έφεση του Γενικού Εισαγγελέα εναντίον αθωωτικής απόφασης Κακουργιοδικείου.

Τα επιχειρήματα του Γενικού Εισαγγελέα προς υποστήριξη των αιτήσεων του ήταν τα ακόλουθα:

25 1. Η ορισθείσα τριμελής σύνθεση του Εφετείου δεν δύναται νομικά να αναθεωρήσει την απόφαση *Pouris* που είχε εκδοθεί από επτά Δικαστές.

30 2. Η ορθή απονομή της δικαιοσύνης απαιτεί την εκδίκαση των εφέσεων ενώπιον της Ολομέλειας ή τουλάχιστον ενώπιον επτά Δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου έτσι που να αποτελούν την πλειοψηφία των μελών του.

35 3. Η απόφαση του τριμελούς Εφετείου για αναθεώρηση νομολογίας δεν θα είναι τελεσίδικη και δεν θα υπάρχει βεβαιότητας δικαίου καθότι τρεις άλλοι Δικασταί του Ανωτάτου Δικαστηρίου θα μπορούν σε μεταγενέστερη υπόθεση να ακολουθήσουν την απόφαση πλειοψηφίας στην υπόθεση *Pouris*.

4. Η πλειοψηφία του Ανωτάτου Δικαστηρίου όταν θεσπίσθηκε το άρθρο 11 (3) του Νόμου αποτελείτο από τρεις Δικαστές. Αυτή η πλειοψηφία έχει αλλάξει ενόψη της αύξησης του αριθμού των Δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

40 5. Η ανάγκη εφαρμογής του άρθρου 11 (3) του νόμου με τρόπο που να συνάδει με το Σύνταγμα.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε τις αιτήσεις και αποφάνθη-

κε ότι:

A) Υπό Α. Λοΐζου, Π., συμφωνούντων και των Δικαστών Στυλιανίδη, Παπαδόπουλου, Χατζητσαγγάρη, Πογιατζή και Χρυσοστομή.

1) Η αριθμητική σύνθεση του Εφετείου που συγκροτείται με βάση το άρθρο 11 (3) του νόμου, δεν επηρεάζει τις αρμοδιότητες και εξουσίες του στις οποίες περιλαμβάνεται και η εξουσία για απόκλιση ή απομάκρυνση από προηγούμενη απόφαση του. 5

2) Σύμφωνα με το Νόμο δεν χωρεί Πρωτογενής Εναρκτήρια Αίτηση ή οποιοδήποτε άλλο ένδικο μέτρο για την έκδοση των αιτουμένων διαταγμάτων, αλλά ούτε και για τη μεταβολή ή διεύρυνση της σύνθεσης του Ανωτάτου Δικαστηρίου το οποίο καθορίζεται με βάση το άρθρο 11 (3) του Νόμου. 10

3) Δυνατότητα διεύρυνσης της σύνθεσης του Εφετείου που ασκεί αρμοδιότητα με βάση το άρθρο 11 (3) υπάρχει σύμφωνα και όπως καθορίζεται στην απόφαση *Hadjisavva v The Republic* (1986) 2 C.L.R. 154. 15

B) Υπό Πική, Δ., συμφωνούντων και των Δικαστών Κούρρη, Νικήτα, Αρτεμίδα, Αρτέμη και Κωνσταντινίδη

1) Οι αρμοδιότητες και εξουσίες του Ανωτάτου Δικαστηρίου που εγκαθιδρύθηκε βάσει του Νόμου 33/64 είναι εκείνες που αποδίδονται από το Σύνταγμα στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο βάσει του Μέρους ΙΧ του Συντάγματος και στο Ανώτατο Δικαστήριο βάσει του μέρους Χ του Συντάγματος, όπως ρητά προβλέπεται στο άρθρο 9 του Νόμου. 20

2) Τα άρθρα 3 και 9 του Νόμου αποδίδουν το σύνολο των αρμοδιοτήτων και εξουσιών των δύο Ανωτάτων Δικαστηρίων που προβλέπονται στο Σύνταγμα στο Ανώτατο Δικαστήριο. Το άρθρο 11 του Νόμου ρυθμίζει την άσκηση της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου και το άρθρο 11 (3) τη δευτεροβάθμια του δικαιοδοσία. Το άρθρο 11 (3) διέπει και τον καταρτισμό της σύνθεσης του στην άσκηση της δικαιοδοσίας αυτής ο οποίος δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι μικρότερος από τρεις Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Η άσκηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου όπως και η άσκηση κάθε άλλης δικαιοδοσίας δεν υπόκειται στον έλεγχο οιοδήποτε άλλου Δικαστηρίου. 25

3) Ο όρος "Ολομέλεια" του άρθρου 11 (1) είναι περιγραφικός της συμμετοχής της ολότητας των Δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών του που προβλέπονται στο άρθρο 11 (1) του Νόμου. 30

4) Οι αρμοδιότητες και εξουσίες του Εφετείου βάσει του Μέρους Χ του Συντάγματος περιλαμβάνουν και την εξουσία για από-

κλιση ή απομάκρυνση από προηγούμενη απόφαση του. Η αρχή του δεσμευτικού προηγούμενου για σκοπούς έφεσης συναρτάται με την ιεραρχία των Δικαστηρίων και όχι με την αριθμητική τους σύνθεση. Δεν επιβάλλεται η συμμετοχή όλων των Δικαστών στην άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Αυτό σχετίζεται άμεσα με τους λόγους για τους οποίους εγκαθιδρύθηκε το Ανώτατο Δικαστήριο και την ισορροπία που εξασφαλίζόταν με την παρουσία των μη Κυπρίων Προέδρων των δύο Ανωτάτων Δικαστηρίων η οποία διαταράχθηκε μετά την αποχώρηση των.

5
15
5) Δυνατότητα διεύρυνσης της σύνθεσης του Εφετείου παρέχεται σύμφωνα και όπως καθορίζεται στην απόφαση *Hadjisavvas v Republic*. Τέτοια διεύρυνση μπορεί να διαταχθεί οποτεδήποτε κριθεί ότι η σπουδαιότητα ή το περίπλοκο του θέματος σε έφεση ή οποιοσδήποτε άλλος εξαιρετικός λόγος δικαιολογεί την ενίσχυση του δικαστικού δυναμικού για επίλυση του θέματος.

20
6) Δεν χωρεί πρωτογενής εναρκτήριο αίτηση ή οποιοδήποτε άλλο ένδικο μέτρο, για την έκδοση των αιτουμένων διαταγμάτων όπως ούτε και για έκδοση διαταγμάτων για τη μεταβολή της σύνθεσης του Δικαστηρίου ή για μετάθεση της ακρόασης έφεσης ενώπιον οποιουδήποτε άλλου Δικαστηρίου.

7) Οι αιτήσεις του Γενικού Εισαγγελέα αποβλέπουν στην άσκηση δικαιοδοσίας που δεν υφίσταται και στερούνται για τους λόγους που έχουν εκτεθεί ερείσματος.

25 Οι αιτήσεις απορρίπτονται.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Hadjisavvas v The Republic (1986) 2 C.L.R. 154;

Attorney - General of the Republic v Pouris and Others (1979) 2 C.L.R. 15;

30 *Republic v Demetriades* (1977) 3 C.L.R. 213;

Republic v Sampson (1977) 2 C.L.R. 1;

Attorney - General of the Republic v Ibrahim and Others, 1964 C.L.R. 195;

Δημοκρατία ν Ερμογένους και άλλων (1990) 2 Α.Α.Δ. 459;

35 *Αθηνής ν Δημοκρατίας* (1989) 2 Α.Α.Δ. 71;

Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν Βουλής Αντιπροσώπων (Αναφορά 1/89 ημερ. 17.6.89);

Republic v Vassiliades (1967) 3 C.L.R. 82;

Δημοκρατία ν Θαλασσινού (Αναθεωρητικές Εφέσεις 1113 και 1201 ημερ. 15.2.91);

Θαλασσινός ν Δημοκρατίας (Προσφυγές Αρ. 345/88, 10/89 και 747/89 ημερ. 4.12.90);

Ελευθερίου-Κάγκα ν Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 494/87 ημερ. 13.2.89); 5

Al- Hamad ν Police (1988) 2 C.L.R. 164.

Πρωτογενείς εναρκτήριες αιτήσεις.

Πρωτογενείς εναρκτήριες αιτήσεις από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για διάταγμα της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου όπως οι Ποινικές Εφέσεις 5292 και 5176 οριστούν για ακρόαση ενώπιον της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή τουλάχιστον ενώπιον επτά από τους 13 Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου. 10

Μ. Τριανταφυλλίδης, Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με Σ. Μάτσα και Τ. Πολυχρονίδου (Δνις), Δικηγόρους της Δημοκρατίας Α, για τον αιτητή στην Αίτηση 1/91. 15

Μ. Τριανταφυλλίδης, Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με Γλ. Χ" Πέτρου, Δικηγόρο της Δημοκρατίας Α και Λ. Δημητριάδου (Δνίς), Δικηγόρο της Δημοκρατίας, για τον αιτητή στην Αίτηση 2/91. 20

Λ. Κληρίδης και Ν. Τορναρίτης, για τον καθ' ου η αίτηση στην Αίτηση Αρ. 1/91.

Π. Σολομωνίδης και Ειρ. Καττιμέρη (κα), για τον καθ' ου η αίτηση στην Αίτηση Αρ. 2/91. 25

Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π.: (1) Το Δικαστήριο το οποίο συγκροτείται βάσει του Άρθρου 11(3) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) Νόμου του 1964 (Νόμος 33/64), ασκεί τη δευτεροβάθμια δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου στους τομείς του Αστικού και του Ποινικού Δικαίου, οι δε αρμοδιότητες και εξουσίες, περιλαμβανόμενες 30

νομένης και της εξουσίας για απόκλιση ή απομάκρυνση από προηγουμένη απόφαση του Εφετείου δεν μεταβάλλεται ή επηρεάζεται από την αριθμητική του σύνθεσης.

- 5 (2) Σύμφωνα με το Νόμο δεν χωρεί Πρωτογενής Εναρκτήρια Αίτηση ή και οποιοδήποτε άλλο ένδικο μέτρο για την έκδοση διατάγματος της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου με το οποίο να ορίζεται προς ακρόαση ενώπιον του Δικαστηρίου σε Ολομέλεια, ή ενώπιον τουλάχιστο επτά από τους δεκατρείς Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όπως ζητείται με τις παρούσες αιτήσεις, αλλά 10 ούτε και για τη μεταβολή ή την διεύρυνση της σύνθεσης του Δικαστηρίου το οποίο ορίζεται βάσει του άρθρου 11 (3) του Νόμου.

- 15 (3) Δυνατότητα διεύρυνσης της σύνθεσης Εφετείου που ασκεί αρμοδιότητα κάτω από το άρθρο 11(3) υπάρχει σύμφωνα και όπως καθορίζεται στην απόφαση *HadjiSavva v. The Republic* (1986) 2 C.L.R. 154.

(4) Οι αιτήσεις απορρίπτονται. Το σκεπτικό της απόφασης θα δοθεί στις 16 Απριλίου 1991, η ώρα 9:30 π.μ.

20 **16 Απριλίου, 1991**

Α. ΛΟΙΖΟΥ, Πρ.: Με την απόφαση αυτή συμφωνούν οι Δικαστές κ.κ. Δ. Στυλιανίδης, Γ. Παπαδόπουλος, Χρ. Χατζητσαγγάρης, Γ. Πογιατζής, Γ. Χρυσοστομής.

- 25 Α. ΛΟΙΖΟΥ, Πρ.: Με τις δύο αυτές Πρωτογενείς Εναρκτήριες Αιτήσεις, ο Γενικός Εισαγγελέας ζητά διατάγματα της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου όπως οι Ποινικές Εφέσεις 5292 και 5176, αντίστοιχα, οριστούν για ακρόαση ενώπιον της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή τουλάχιστον ενώπιον επτά από τους 13 (δεκατρείς) 30 Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Οι αιτήσεις αυτές όπως αναφέρεται στηρίζονται στην πρακτική του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στις συμφυείς εξουσίες του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στα Άρθρα 28, 30,

35, 152, 153, 155, 163 και 179 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και στις Διατάξεις των Περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμων του 1964 έως 1988 (Ο Νόμος).

Τα σχετικά γεγονότα είναι:-

5

Οι δύο αυτές Ποινικές Εφέσεις καταχωρήθηκαν από το Γενικό Εισαγγελέα. Η Ποινική Έφεση Αριθ. 5292 στρέφεται εναντίον αθωωτικής απόφασης του Κακουργιοδικείου Λευκωσίας, ενώ η Ποινική Έφεση Αριθ. 5176 στρέφεται εναντίον της ποινής που επιβλήθηκε από το ίδιο Κακουργιοδικείο.

10

Ο λόγος έφεσης στην πρώτη είναι ο ακόλουθος:-

"Το Ανώτατο Δικαστήριο καλείται να αποφασίσει ότι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας έχει δικαίωμα να εφεσιβάλει την αθωωτική απόφαση του Κακουργιοδικείου Λευκωσίας στην παρούσα υπόθεση και για το σκοπό αυτό το Ανώτατο Δικαστήριο καλείται να αναθεωρήσει ή να διακρίνει την κατά πλειοψηφία απόφαση του στις ποινικές εφέσεις 3922-3938 (Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ν. Πουρή και άλλων (1979) 2 Α.Δ.Δ. 15), έτσι ώστε οι σχετικές πρόνοιες του Κεφ. 155 και του Νόμου 14/60 να ερμηνευτούν και εφαρμοστούν ορθά και κατά τρόπο που να συνάδει με την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των συναφών Άρθρων του Συντάγματος και με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας, και κυρίως εκείνες που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το Διεθνές Σύμφωνο περί Αστικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών."

15

20

25

Οι πιο πάνω εφέσεις ορίστηκαν για εκδίκαση από τριμελές Εφετείο το οποίο συγκροτήθηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 11(3) του Νόμου.

30

Με επιστολή ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου, 1991, ο Γενικός Εισαγγελέας έθεσε ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου μέσω του Αρχιπρωτοκολλητή τα πιο κάτω:-

5 "1. Στις 6 Απριλίου 1990 καταχωρήθηκε η πιο πάνω Έφεση 5292 και όπως προκύπτει από τον λόγο 1 της Έφεσης θα παρακληθεί το Ανώτατο Δικαστήριο να αναθεωρήσει την κατά πλειοψηφία απόφαση του στην υπόθεση *Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ν. Πουρή και άλλων* (1979) 2 Α.Α.Δ. 15, στην οποία αποφασίστηκε ότι δε χωρεί Έφεση του Γενικού Εισαγγελέα εναντίον αθωωτικής απόφασεως Κακουργιοδικείου.

10 2. Στις 19 Οκτωβρίου 1990 το Ανώτατο Δικαστήριο με τριμελή σύνθεση απέρριψε τις Εφέσεις 5063, 5065, 5066 και 5067, επειδή αποφάνθηκε, με βάση το σκεπτικό της πλειοψηφίας στην πιο πάνω υπόθεση *Πουρή*, ότι δε χωρεί Έφεση του Γενικού Εισαγγελέα εναντίον ποινής που έχει επιβληθεί από Κακουργιοδικείο.

15 3. Η πιο πάνω Έφεση 5176 είναι Έφεση του Γενικού Εισαγγελέα εναντίον ποινής που έχει επιβληθεί από Κακουργιοδικείο.

20 4. Γιαυτό υποβάλλεται αίτημα μου προς το Ανώτατο Δικαστήριο να οριστούν οι πιο πάνω δύο Εφέσεις ενώπιον της Ολομέλειας του Δικαστηρίου για να έχει το Δικαστήριο τη δυνατότητα να ανατρέψει, αν το κρίνει ορθό την προηγούμενη απόφαση στην υπόθεση *Πουρή*."

25 Το Ανώτατο Δικαστήριο επιλήφθηκε της επιστολής αυτής του Γενικού Εισαγγελέα και η απόφασή του η οποία γνωστοποιήθηκε σ' αυτόν μέσω του Αρχιπρωτοκολλητή στις 12 Φεβρουαρίου, 1991, ήταν ότι και οι δύο αυτές Ποινικές Εφέσεις ήταν ορισμένες για ακρόαση στις 21 Φεβρουαρίου, 1991, ενώπιον τριμελούς Εφετείου απαρτιζόμενου από τους Δικαστές Πική, Πογιατζή και Χρυσοστομή και αναβλήθηκαν για ακρόαση στις 28 Μαρτίου, 1991.

35 Είναι η θέση του Γενικού Εισαγγελέα ότι δεν είναι νομικά δυνατό για το Ανώτατο Δικαστήριο με την τριμελή σύνθεση με την οποία θα επιληφθεί των δύο πιο πάνω

Ποινικών Εφέσεων να αναθεωρήσει την απόφαση στην υπόθεση *Πουρή* (ανωτέρω) που έχει εκδοθεί με επταμελή σύνθεση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και γι' αυτό είναι αναγκαίο, για σκοπούς ορθής απονομής της δικαιοσύνης να οριστούν ενώπιον της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ή τουλάχιστο ενώπιον Δικαστηρίου απαρτιζόμενου τουλάχιστο από επτά Δικαστές, έτσι που να αποτελούν την πλειοψηφία των μελών του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

5

Το επιχείρημα που πρόβαλε είναι ότι μια και η υπόθεση *Πουρή*, εκδικάστηκε από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου που αποτελείτο από όλους τους επτά, τότε, Δικαστές του Δικαστηρίου, τώρα και αν ακόμα η τριμελής σύνθεση ενώπιον της οποίας έχουν οριστεί οι πιο πάνω Εφέσεις, αποφάσισε ομόφωνα να αναθεωρήσει την απόφαση της πλειοψηφίας στην υπόθεση *Πουρή* (έξι έναντι ενός διαφωνούντος), η απόφασή της ενόψει του συνολικού αριθμού των 13 (δεκατριών) τακτικών Δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου δε θα είναι "τελεσίδικη και δε θα υπάρχει βεβαιότης δικαίου γιατί τρεις άλλοι Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου θα μπορούν να αποφασίσουν σε μεταγενέστερη υπόθεση ότι εμμένουν στην απόφαση της πλειοψηφίας στην υπόθεση *Πουρή*".

10

15

20

Ο Γενικός Εισαγγελέας περαιτέρω πρόβαλε το επιχείρημα ότι όταν θεσπίστηκε το Άρθρο 11(3) του Νόμου, που επιτρέπει άσκηση δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας με τριμελή τουλάχιστο σύνθεση, οι Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου ήταν μόνο πέντε και δεν μπορούσαν να αυξηθούν σε περισσότερους από επτά, σύμφωνα με το Άρθρο 3(2) του Νόμου. Έτσι τρεις Δικαστές τότε αποτελούσαν την απόλυτη ή τουλάχιστον την ουσιαστική πλειοψηφία του Δικαστηρίου πράγμα που δε συμβαίνει τώρα όταν συγκρίνεται ο αριθμός των τριών Δικαστών με το συνολικό αριθμό των 13 (δεκατριών) Δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Το Ανώτατο Δικαστήριο συνέχισε, θα μπορούσε να εξακολουθήσει να ασκεί δευτεροβάθμια δικαιοδοσία με τριμελή σύνθεση. Οποτεδήποτε όμως ζητείται αναθεώρηση νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, θα επιλαμβάνε-

25

30

35

ται της υπόθεσης τέτοια σύνθεση Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου που να μπορεί να καταλήγει σε τελεσίδικη απόφαση.

5 Τα Άρθρα 11(1) και 11(3) του Νόμου προβλέπουν τα πιο κάτω:-

10 "11.-(1) Η δικαιοδοσία, αι αρμοδιότητες ή εξουσίαι άτινας το Δικαστήριον κέκτηται δυνάμει του άρθρου 9, ασκούνται, υπό την επιφύλαξιν των διατάξεων των εδαφίων (2) και (3) και παντός διαδικαστικού κανονισμού, υπό της ολομελείας του Δικαστηρίου.

.....

15 (3) Η δευτεροβάθμια δικαιοδοσία δι' ης περιβέβληται το Δικαστήριον ασκείται, τηρουμένου παντός διαδικαστικού κανονισμού, υπό τριών τουλάχιστον Δικαστών οριζομένων υπό του Δικαστηρίου.

Ούτοι ορίζονται υπό του Δικαστηρίου δια περίοδον τεσσάρων μηνών και εις την αρχήν εκάστης τοιαύτης περιόδου."

20 Είναι φανερό από το λεκτικό του άρθρου αυτού ότι οι δικαιοδοσίες και αρμοδιότητες του Δικαστηρίου ασκούνται από την Ολομέλεια εκτός αν κάτω από την επιφύλαξη των Εδαφίων (2) και (3) αποφασίσει τούτο άλλως πως, η δε δευτεροβάθμια δικαιοδοσία την οποία έχει το Δικαστήριο μπορεί να ασκηθεί από τρεις τουλάχιστο Δικαστές

25 οριζομένους από το Δικαστήριο. Σχετικά μπορεί στο σημείο αυτό να γίνει αναφορά στην απόφαση *HadjiSavvas v. The Republic* (1986) 2 C.L.R. 154 στη σελ. 159, όπου αναφέρονται τα πιο κάτω:-

30 "This assignment in my view constitutes, a sufficient in Law authority to deal with it without of course meaning that a nomination under subsection 3 of section 11 of the Law confines the appellate jurisdiction to the Bench of three so nominated for a period of four months. To my

mind a nomination under the said section does not take away the power of the Court or of the Bench engaged in a case to take over or be enlarged for the purpose of hearing an appeal if need arises or if it is a proper case to do so in the interests of justice.

5

Needless to say that the Supreme Court does not divest itself of its overall jurisdiction and competence and this is how the provisions of section 11(3) of the law have been implemented so far in practice.

I have considered the judgments delivered by the Full Bench in the *Republic v. Christakis Vassiliades* (1967) 3 C.L.R. 83 and I find nothing incompatible with what was said in that case, in which the issue was the construction of section 11 subsection 2, the reference to subsection 3, being only an ancillary one."

10

15

Ο ορισμός από το Ανώτατο Δικαστήριο του τριμελούς Εφετείου σύμφωνα με το Άρθρο 11(3) του Νόμου για εκδίκαση των πιο πάνω εφέσεων συνιστά εκχώρηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου στο τριμελές αυτό Δικαστήριο και είναι άσκηση των κατά νόμων εξουσιών του Δικαστηρίου. Επομένως, σύμφωνα με το Νόμο δε χωρεί πρωτογενής εναρκτήρια αίτηση ή και οποιοδήποτε άλλο ένδικο μέσο για την έκδοση διατάγματος της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου με το οποίο να ορίζει προς ακρόαση ενώπιον του Δικαστηρίου σε ολομέλεια ή ενώπιον τουλάχιστον επτά από τους 13 (δεκατρείς) Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου όπως ζητείται με τις παρούσες αιτήσεις αλλά ούτε και για τη μεταβολή ή τη διεύρυνση της σύνθεσης του δικαστηρίου το οποίο ορίζεται βάσει του Άρθρου 11(3) του Νόμου.

20

25

30

Οι αρχές που διέπουν τη δεσμευτικότητα του δικαστικού προηγούμενου έχουν καθιερωθεί σε σειρά αποφάσεων του Δικαστηρίου τούτου. (Βλέπε *Republic v. Demetriades* (1977) 3 C.L.R. 213, στις σελ. 257-264, 316-320. Σε ότι αφορά το δικαστικό προηγούμενο σε ποινικά θέματα αναφορά μπορεί να γίνει επίσης στην υπόθεση *Republic v.*

35

5 *Sampson* (1977) 2 C.L.R. 1 στη σελ. 80. Εφόσο ένα τριμε-
λές Εφετείο, που συστήνεται κάτω από το Άρθρο 11(3)
του Νόμου, ασκεί τη δευτεροβάθμια δικαιοδοσία του Ανω-
τάτου Δικαστηρίου δεν μπορεί να λεχθεί ότι δεν έχει τη
10 δυνατότητα να ανατρέψει την απόφαση άλλου Εφετείου
για το λόγο ότι η σύνθεση του τελευταίου ήταν πολυαριθ-
μότερη, αρκεί, βέβαια, να υπάρχουν οι προϋποθέσεις που
δικαιολογούν την εγκατάλειψη δικαστικού προηγούμενου
και έχοντας πάντοτε κατά νουν, τη βασική ανάγκη της
15 ύπαρξης ββαιότητας του Δικαίου. Οι αρμοδιότητες και
εξουσίες ενός Εφετείου που συγκροτείται κάτω από το
Άρθρο 11(3) του Νόμου, περιλαμβανομένης και της εξου-
σίας για απόκλιση ή απομάκρυνση από προηγούμενη από-
φαση Εφετείου, δε μεταβάλλονται ή επηρεάζονται από την
αριθμητική του σύνθεση.

20 Ηγέρθηκε επίσης το θέμα ότι η ερμηνεία που πρέπει να
δοθεί στο Άρθρο 11(3) του Νόμου πρέπει να είναι τέτοια
που να συνάδει με το Σύνταγμα. Κατέστησε ο Γενικός Ει-
σαγγελέας σαφές ότι δεν ισχυριζόταν αντισυνταγματικό-
τητα του άρθρου αυτού αλλά την ανάγκη εφαρμογής του
με τρόπο που να συνάδει με το Σύνταγμα. Θα πρέπει στο
σημείο αυτό να λεχθεί ότι το Άρθρο 11(3) δε συναρτά την
αριθμητική σύνθεση του Εφετείου με τον ολικό αριθμό
των μελών του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

25 Εις την υπόθεση *Ibrahim Moustafa and Others v. The
Republic*, 1964 C.L.R. 195, στην οποία κρίθηκε ότι ο
Νόμος δικαιολογείται με βάση το δίκαιο της ανάγκης,
αποφασίστηκε ότι η διατύπωση του Άρθρου 11(3), διαβα-
ζόμενη μαζί με τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρ-
30 θρου, καθιστά απόλυτα σαφές ότι ένα τμήμα από τρεις Δι-
καστές, δεόντως κατονομαζόμενο όπως ήταν στην
περίπτωση εκείνη, είναι πλήρως εξουσιοδοτημένο να
ακούσει μια έφεση, συμπεριλαμβανομένων συνταγματι-
κών θεμάτων, που εγείρονται σ' αυτή.

35 Για όλους τους πιο πάνω λόγους οι αιτήσεις αυτές
απορρίπτονται.

ΠΙΚΗΣ, Δ. : Με την απόφαση που θα εκδοθεί, συμφωνούν και οι Δικαστές Κούρρης, Νικίτας, Αρτεμίδης, Αρτέμης και Κωνσταντινίδης.

ΠΙΚΗΣ, Δ. : Το αντικείμενο της διαδικασίας είναι δυο πρωτογενείς εναρκτήριοι Αιτήσεις (1/91, 2/91), όπως χαρακτηρίζονται, τις οποίες υπέβαλε ο Γενικός Εισαγγελέας, και οι οποίες απευθύνονται στην "Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου "προς έκδοση" διαταγμάτων της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου" με τα οποία να διατάσσεται η εκδίκαση των Ποινικών Εφέσεων 5292(1/91) και 5176 (2/91), (α) "ενώπιον της ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ή τουλάχιστο ενώπιον 7 από τους 13 δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου" και ή (β) οποιαδήποτε άλλη διαταγή ήθελε κρίνει δίκαιη και εύλογη η ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Οι ποινικές εφέσεις των οποίων η εκδίκαση επιδιώκεται από την ολομέλεια, στρέφονται εναντίον αποφάσεων του Κακουργιοδικείου Λευκωσίας στις οποίες αμφισβητείται από το Γενικό Εισαγγελέα -

(α) η αθώωση του κατηγορουμένου - Ποινική Έφεση 5176, και

(β) η ποινή η οποία επιβλήθηκε στον κατηγορούμενο - Ποινική Έφεση 5292.

Και οι δυο εφέσεις των οποίων η εκδίκαση επιδιώκεται από την "ολομέλεια", έχουν οριστεί προς εκδίκαση ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Η σύνθεση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην άσκηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του, έχει οριστεί βάσει του άρθρ. 11(3) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμου του 1964 (Ν 33/64), και απαρτίζεται από τους Δικαστές Πική, Πογιατζή και Χρυσοστομή. Ο λόγος για τον οποίο επιδιώκεται η εκδίκαση των δυο εφέσεων από το Ανώτατο Δικαστήριο, από σύνθεση άλλη από εκείνη η οποία έχει οριστεί, έγκειται στην πρόθεση του Γενικού Εισαγγελέα να ζητήσει απόκλιση, απομάκρυνση ή ανατροπή της προηγούμενης απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην άσκηση

της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του στη *Attorney-General v. Pouris and Others* (1979) 2 C.L.R. 15, η οποία ακολουθήθηκε και στις μεταγενέστερες αποφάσεις *Δημοκρατία ν Στεφάνου Ερμογένους και άλλων* (1990) 2 Α.Α.Δ. 459. Και επειδή η *Pouris* (ανωτέρω) είναι απόφαση της "Ολομέλειας", επιδιώκεται η εκδίκαση των δυο εφέσεων από τμήμα του Ανωτάτου Δικαστηρίου με ανάλογη σύνθεση, ώστε να παρέχεται η ευχέρεια ανατροπής της απόφασης *Pouris*. Ο χαρακτηρισμός της απόφασης στη *Pouris*, ως απόφαση της "Ολομέλειας", είναι εσφαλμένος. Πρόκειται για απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην άσκηση της δευτεροβάθμιας ποινικής του δικαιοδοσίας, με σύνθεση αριθμητικά μεγαλύτερη από τον ελάχιστο αριθμό δικαστών που πρέπει να περιλαμβάνει η σύνθεση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην άσκηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας στους τομείς του ποινικού και αστικού δικαίου, βάσει του άρθρ. 11(3) του Ν 33/64. Επισημαίνεται ότι οι αιτήσεις του Γενικού Εισαγγελέα για διεύρυνση της σύνθεσης του Δικαστηρίου σχετίζονται όχι με τους λόγους της έφεσης αλλά με την επιχειρηματολογία που θα προβάλει προς υποστήριξή τους.

Η ουσία της εισήγησης του Γενικού Εισαγγελέα συνοψίζεται στη θέση ότι το άρθρο 11(3) του Ν 33/64 πρέπει να ερμηνευθεί ώστε να συνάδει κατά τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό με τις πρόνοιες του Συντάγματος έτσι που η σύνθεση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην άσκηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του, να διευρύνεται ώστε να περιλαμβάνει περισσότερους των μισών δικαστών οποτεδήποτε επιδιώκεται η ανατροπή, απόκλιση, ή απομάκρυνση από προηγούμενη απόφαση του Εφετείου, ή τουλάχιστο σε εκείνες τις περιπτώσεις που η απόφαση εκδόθηκε από την "Ολομέλεια", δηλαδή από το Ανώτατο Δικαστήριο, με σύνθεση που περιλαμβάνει περισσότερους των μισών δικαστών του σώματος. Στην απάντησή του, με την οποία συμφώνησε και ο κ. Σολομωνίδης, ο κ. Κληρίδης υπέβαλε ότι με τις αιτήσεις επιδιώκεται η δημιουργία ενός εξαιρετικά επικίνδυνου προηγούμενου για την απονομή της δικαιοσύνης. Η ερμηνεία των διατάξεων του άρθρ. 11(3) του Ν 33/64, την οποία εισηγήθηκε ο Γενικός Εισαγγε-

γελέας, προσκρούει, όπως εισηγήθηκε, στις ρητές πρόνοιες του άρθρ. 11(3) και τείνει να κλονίσει το υπόβαθρο του Ν 33/64 - *Attorney - General of the Republic v. Mustafa Ibrahim and others*, 1964 C.L.R. 195. Στις 28/3/91, ομόφωνα διαπιστώσαμε ότι η Αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα στερείται ερείσματος επειδή:

"(1) Το Δικαστήριο το οποίο συγκροτείται βάσει του Άρθρου 11 (3) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) Νόμου του 1964 (Νόμος 33/64), ασκεί τη δευτεροβάθμια δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου στους τομείς του Αστικού και του Ποινικού Δικαίου, οι δε αρμοδιότητες και εξουσίες, περιλαμβανομένης και της εξουσίας για απόκλιση ή απομάκρυνση από προηγούμενη απόφαση του Εφετείου δεν μεταβάλλεται ή επηρεάζεται από την αριθμητική του σύνθεσης.

(2) Σύμφωνα με το Νόμο δεν χωρεί Πρωτογενής Εναρκτήρια Αίτηση ή και οποιοδήποτε άλλο ένδικο μέτρο για την έκδοση διατάγματος της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου με το οποίο να ορίζεται προς ακρόαση ενώπιον του Δικαστηρίου σε Ολομέλεια, ή ενώπιον τουλάχιστο επτά από τους δεκατρείς Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όπως ζητείται με τις παρούσες αιτήσεις, αλλά ούτε και για τη μεταβολή ή την διεύρυνση της σύνθεσης του Δικαστηρίου το οποίο ορίζεται βάσει του άρθρου 11(3) του Νόμου.

(3) Δυνατότητα διεύρυνσης της σύνθεσης Εφετείου που ασκεί αρμοδιότητα κάτω από το άρθρο 11(3) υπάρχει σύμφωνα και όπως καθορίζεται στην απόφαση *HadjiSavva v. The Republic* (1986) 2 C.L.R. 154."

Οι λόγοι για τους οποίους είχαμε αχθεί στην πιο πάνω απόφαση, είναι :-

1. Οι αρμοδιότητες και εξουσίες του Ανωτάτου Δικαστηρίου, που εγκαθιδρύθηκε βάσει του Ν 33/64, είναι εκείνες που αποδίδονται από το Σύνταγμα στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο βάσει του Μέρους ΙΧ του

5 Συντάγματος, και στο Ανώτατο Δικαστήριο βάσει του Μέρους Χ του Συντάγματος, όπως ρητά προβλέπεται στο άρθρο 9 του Νόμου - (Βλ. Αθηνής ν. Δημοκρατίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 71 - και Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων (Αναφορά 1/89 - αποφασίστηκε στις 17/6/89).

10 2. Ο Ν 33/64 αποδίδει το σύνολο των αρμοδιοτήτων και εξουσιών των δυο Ανωτάτων Δικαστηρίων που προβλέπονται στο Σύνταγμα στο Ανώτατο Δικαστήριο (άρθρα 3 και 9 του Ν 33/64). Η άσκηση της δικαιοδοσίας του

15 Ανωτάτου Δικαστηρίου ρυθμίζεται από το άρθρο 11 του Νόμου. Η δευτεροβάθμια δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 155.1 του Συντάγματος, ασκείται από το Ανώτατο Δικαστήριο βάσει

20 του άρθρ. 11(3) του Ν 33/64 - *Republic v Christakis Vassiliades* ((1967) 3 C.L.R. 82). Ο καταρτισμός της σύνθεσης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην άσκηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του, διέπεται και ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρ. 11(3). Η σύνθεση του Ανωτάτου

25 Δικαστηρίου, στην άσκηση αυτού του κλάδου της δικαιοδοσίας του, μπορεί να περιλαμβάνει το σύνολο ή οποιοδήποτε αριθμό δικαστών, όχι όμως αριθμό μικρότερο των τριών μελών του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Η άσκηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, βάσει των διατάξεων του άρθρ. 11(3) του Ν 33/64, όπως και η άσκηση κάθε άλλης δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δεν υπόκειται στον έλεγχο οποιουδήποτε άλλου δικαστηρίου (βλ. παρατηρήσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στη *Δημοκρατία ν. Θαλασσινού* (Αναθεωρητικές Εφέσεις 1113 και 1201 (αποφασίστηκαν στις 15/2/91) και *Θαλασσινός ν Δημοκρατίας* (Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 345/88, 10/89 και 747/89 - αποφασίστηκαν στις 4/12/90)

35 3. Ο όρος "Ολομέλεια", ο οποίος απαντάται στο άρθρο 11(1), είναι περιγραφικός της συμμετοχής της ολότητας των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών τους που προβλέπονται στο άρθρο 11(1) του Ν 33/64. Μεταξύ των

εξουσιών που παρέχονται στο Ανώτατο Δικαστήριο, βάσει του άρθρ. 11(3), είναι και η κανονιστική εξουσία για τον προσδιορισμό της σύνθεσης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην άσκηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του στον τομέα του ποινικού και του αστικού δικαίου, βάσει του άρθρ. 11(3) του Ν 33/64. 5

4. Οι αρμοδιότητες και οι εξουσίες του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η σύνθεση του οποίου ορίζεται βάσει του άρθρ. 11(3), είναι εκείνες που παρέχονται από το Σύνταγμα στο Ανώτατο Δικαστήριο (High Court), βάσει του Μέρους Χ του Συντάγματος. Οι αρμοδιότητες και εξουσίες του Ανωτάτου Δικαστηρίου, το οποίο συγκροτείται βάσει του άρθρ. 11(3) του Ν 33/64, περιλαμβανομένης και της εξουσίας για απόκλιση ή απομάκρυνση (Βλ. *Republic v Demetriades* (1977) 3 C.L.R. 213) από προηγούμενη απόφασή του, δε μεταβάλλονται ή επηρεάζονται από την αριθμητική του σύνθεση. Η αρχή του δεσμευτικού προηγούμενου συναρτάται με την ιεραρχία (για σκοπούς έφεσης) των δικαστηρίων, και όχι με την αριθμητική τους δύναμη (βλ. μεταξύ άλλων, *Ελευθερίου - Κάγκα ν Δημοκρατίας* (Υπόθεση 494/87 - αποφασίστηκε στις 13/2/89). Στην *Attorney - General of the Republic v. Mustafa Ibrahim and others*, 1964 C.L.R. 195, εξηγούνται εκτενώς οι λόγοι για τους οποίους δεν επιβάλλεται η συμμετοχή του συνόλου των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην άσκηση των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών που παρέχονται σε αυτό. Αυτές σχετίζονται άμεσα με τους λόγους που οδήγησαν στην ανάγκη για εγκαθίδρυση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, και ιδιαίτερα, την αποχώρηση των ουδέτερων (μη Κυπρίων) προέδρων των δυο Ανωτάτων Δικαστηρίων που προβλέπει το Σύνταγμα, και την ισορροπία που απέβλεπε να εξασφαλίσει η παρουσία τους. Δυνατότητα για τη διεύρυνση της σύνθεσης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην άσκηση της δικαιοδοσίας Εφετείου βάσει του άρθρ. 11(3), παρέχεται σύμφωνα και όπως καθορίζεται στην απόφαση *Hadjisavvas v. Republic* (1986) 2 C.L.R. 154 (απόφαση πλειοψηφίας). Η διεύρυνση της σύνθεσης του δικαστηρίου μπορεί να διαταχθεί οποτεδήποτε κρίνεται ότι η σπουδαιότητα ή το περίπλοκο του θέματος το οποίο εγεί-

ρείται στην έφεση, ή οποιοσδήποτε άλλος εξαιρετικός λόγος, δικαιολογεί την ενίσχυση του δικαστικού δυναμικού προς επίλυση του θέματος *Al- Hamad v Police* (1988) 2 C.L.R. 164.

- 5 5. Δε χωρεί πρωτογενής εναρκτήρια αίτηση, ή οποιοδήποτε άλλο ένδικο μέτρο, για την έκδοση διατάγματος για τη μεταβολή της σύνθεσης του δικαστηρίου η οποία ορίζεται βάσει του άρθρ. 11(3) του Ν 33/64, ή για τη διεύρυνσή της, ή για τη μετάθεση της ακρόασης έφεσης ενώπιον οποιουδήποτε άλλου δικαστηρίου. Οι αιτήσεις του Γενικού Εισαγγελέα αποβλέπουν στην άσκηση δικαιοδοσίας η οποία δεν υφίσταται, και στερούνται, για τους λόγους που έχουν εκτεθεί, ερείσματος.
- 10

Οι αιτήσεις απορρίπτονται.